

TIEDOKSI

Taloustieteen Nobel-palkinto Paul Milgromille ja Robert Wilsonille

Vuoden 2020 Sveriges Riksbankin taloustieteen palkinto Alfred Nobelin muistoksi – yleisesti tunnettu taloustieteen Nobel-palkintona – jaettiin Paul R. Milgromille (Stanfordin yliopisto) ja Robert B. Wilsonille (myös Stanfordista) ”huutokauppateorian parannuksista ja uusien huutokauppuotojen kehittämisestä”. Ruotsin kuninkaallinen tiedeakatemia ilmoitti palkinnosta 12.10.2020.

Taloustieteellinen Yhdistys järjesti 20.11.2020 seminaarin Milgromin ja Wilsonin työn taustoista. Seminaarissa esiintyivät professorit Juuso Välimäki (Aalto-yliopisto) ja Hannu Vartiainen (Helsingin yliopisto, Helsinki GSE). Kansantaloudellisen aikakauskirjan tässä numerossa julkaistuissa artikkeleissa Vartiainen kuvaa uusien nobelistien huutokauppa-teoreettisten tutkimusten merkitystä mikrota-
lousteoriassa ja Välimäki yhdessä Jan Jäskeläisen kanssa arvioi heidän työnsä soveltamista Suomen taajuushuutokaupoissa.

Kansantaloudellisen Yhdistyksen moninkertainen esimies J.K. Paasikivi 150 vuotta

J. K. Paasikiven syntymästä tuli tämän vuoden marraskuun 27. päivänä kuluneeksi 150 vuotta. Paasikivi on Suomen historian merkittävimpiä poliitikkoja, joka toimi Suomen tasavallan seitsemäntenä presidenttinä vuosina 1946–1956.

Sitä ennen hän toimi mm. senaattorina, kansanedustajana, Valtiokonttorin ylitirehtöörinä, Suomen suurimman liikepankin pääjohtajana, kolmen hallituksen pääministerinä sekä lähettiläänä Tukholmassa ja Moskovassa.

Paasikivi, vaikka oli koulutukseltaan juristi, teki suuren osan urastaan talousmiehenä ja oli Kansantaloudellisen Yhdistyksen aktiivinen jäsen. Hän liittyi yhdistykseen vuonna 1900 ja piti jo samana vuonna yhdistyksessä esitelmän ”Venäjän asutuspolitiikka”, joka myös julkaistiin painettuna. Yhdistyksen esimeheksi (puheenjohtajaksi) J. K. Paasikivi valittiin vuonna 1908 ja myöhemmin uudelleen vuosina 1925, 1930 ja 1931. Paasikivi esiintyi myös useasti kirjoittajana Kansantaloudellisessa aikakauskirjassa.

Paasikivi-seura on avannut J. K. Paasikiven juhlavuoden kunniaksi verkkosivut www.jkpaasikivi.fi, jossa on Paasikivestä kertovia artikkeleita, av-materiaalia ja muuta aineistoa. Paasikiven uraa talouspoliitikkona kuvaa sivustolla Juha Tarkka artikkelissa, joka on luetavissa osoitteessa <https://jkpaasikivi.fi/j-k-paasikivi-talousmiehena/>.

Markus Lahtinen PTT:n toimitusjohtajaksi

Pellervon taloustutkimus PTT:n hallitus on valinnut KTT Markus Lahtisen tutkimuslaitoksen uudeksi toimitusjohtajaksi. Hän otti tehtävän vastaan 1.12.2020. Lahtinen on aikaisemmin toiminut PTT:n kansantalouden tutkimusryhmän vetäjänä vuoteen 2015 saakka. Viime

vuodet hän on toiminut mm. pääministerin ja valtionvarainministerin talouspoliittisena erityisavustajana. Markus Lahtinen korvaa PTT:n toimitusjohtajan tehtävässä Iiro Jussilan, jonka kausi laitoksen johdossa oli lähes viiden vuoden mittainen.

PTT on tutkimuslaitos, jonka taustalla on Pellervon lisäksi joukko maa- ja elintarviketalouden sekä metsäalan yhteisöjä. Se haluaa tuottaa yhteiskunnallisen keskustelun ja päätöksenteon kannalta olennaista tutkimustietoa. Laitos kuvaa työn pääpainon olevan soveltavassa tutkimuksessa. Toiminta jakautuu kolmen alueen eli kansantalouden, maa- ja elintarviketalouden sekä metsäsektorin tutkimuksiin.

Mikael Collan VATT:n ylijohtajaksi

Valtioneuvosto on nimittänyt KTT Mikael Collanin Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen (VATT) ylijohtajaksi. Collan nimitettiin virkaan viiden vuoden määräajaksi alkaen 1.1.2021. Essi Eerola toimii siihen asti VATT:n vt. ylijohtajana.

Collan on viimeksi toiminut strategisen rahoituksen professorina LUT-yliopistossa. Aiemmin hän on toiminut muun muassa laskentatoimen professorina. Viimeaikaisessa tutkimustoiminnassaan Collan on keskittynyt investointipäätöksenteon tukemisen kehittämiseen ja sumean logiikan soveltamiseen talouteen liittyvässä päätöksenteossa. Valtioneuvoston tiedotteessa Collan kertoo pyrkivänsä kehittämään tutkimuskeskusta suuntaan, jossa sen vaikuttavuus uudistusten valmistelussa ja päätöksenteon ennakoarvioinnissa paranisi.

VATT on noin 50 hengen vahvuinen organisaatio, taloustieteellisen tutkimuksen asiantuntijayksikkö, joka tekee ”tieteellisesti korkea-

tasoista tutkimusta edistääkseen tietoon pohjautuvaa talouspolitiikkaa, arvioiden politiikkatoimien vaikutuksia yksilöihin, kotitalouksiin ja yrityksiin”. VATT:n yhteydessä toimii riippumattomista asiantuntijoista koostuva Talouspolitiikan arviointineuvosto, jonka työtä VATT tukee.

Vuoden 2021 Kansantaloustieteen päivät peruutettiin

Suomalaisten taloustieteilijöiden tärkein vuotuinen tapaaminen, Kansantaloustieteen päivät, on jouduttu Covid-19-epidemian aiheuttamien rajoitusten vuoksi perumaan vuoden 2021 osalta. Taloustieteellisen Yhdistyksen johtokunta pahoitteli tilannetta lokakuun lopussa asiasta julkaisemassaan tiedotteessa ja lupasi, että seuraavat KT-päivät järjestetään seuraavan kerran alkuvuodesta 2022. Edelliset, 42. Kansantaloustieteen päivät järjestettiin Tampereella 6.–7.2.2020.

CORE-projektin suomennoshanke

CORE (*Curriculum Open access Resources in Economics*) on Britanniaista lähtöisin oleva projekti, joka pyrkii uudistamaan taloustieteen opetusta, yhdistämään sitä ajankohtaisiin tapahtumiin, dataan ja historialliseen kontekstiin sekä tuomaan siihen mukaan tuoretta tutkimusta. Projektia johtaa professori Wendy Carlin (University College London). CORE-projektin lippulaiva on *The Economy* -niminen uudenlainen, verkossa julkaistu ilmainen oppikirja, jonka Riikka Savolainen (Newcastle) arvioi *Kansantaloudellisen aikakauskirjan* tässä numerossa julkaistavassa artikkelissaan.

Suomalaisittain merkittävää on, että *The Economy* käännetään nyt myös suomeksi, nimellä 'Talous', osana Helsinki GSE:n projektia, jonka tavoitteena on lisätä suomenkielisen materiaalin saatavuutta taloustieteessä. Projektissa ovat mukana Niku Määttänen (HY), Jukka Pirttilä (HY), Matti Pohjola (Aalto-yliopisto), Marko Terviö (Aalto-yliopisto) ja Juuso Välimäki (Aalto-yliopisto). Projektipäällikkönä toimii Jari Järvenpää (Helsinki GSE) ja käännöstyötä koordinoi Elisa Luukkonen (Aalto-yliopisto).

'Talous' julkaistaan ainoastaan sähköisessä muodossa ja se on lukijalle ilmainen. Rahoitusta projektille, jonka osana käännöstyö toteutetaan, ovat antaneet Aalto-yliopisto, Helsingin yliopisto ja Suomen Pankki. Kirja on tarkoitettu saadaan valmiiksi ja kokonaisuudessaan verkkojakeluun kevään kuluessa. Kirjaa kääntävät Maarit Tillman-Leino ja Marja Ollila, jotka ovat aiemmin kääntäneet esimerkiksi Pikettyn 'Pääoma 2000 -luvulla' -teoksen.

Englanninkielinen *The Economy* on jo ollut käytössä joidenkin suomalaisten yliopistojen peruskursseilla. Aalto-yliopiston Juuso Välimäki kertoo, että kokemukset uudesta kirjasta ovat olleet hyvin myönteiset ja että suomenkielisen laitoksen valmistumista odotetaan innolla.

Uusia professuureja Helsinki GSE'hen

Helsinki Graduate School of Economics on rekrytoimassa kolmea uutta professoria. Aalto-yliopistossa on auki sekä taloustieteen professori, jonka alaa ei ole määritelty, että professori, jossa haetaan henkilöä, jonka tutkimuksessa nousisivat esiin liikenteeseen liittyvät tutkimuskysymykset. Jälkimmäinen professori on Liikenne- ja viestintäministeriön rahoitta-

ma. Helsingin yliopistoon on avattu ruotsinkielinen taloustieteen professori, joka perustuu osin Tre Smeder- ja Ella ja Georg Ehnroothin säätiöiden rahoitukseen. Ruotsinkielinen opetus tarjotaan kaikille Helsingin yliopiston opiskelijoille yhteistyössä Social- och Kommunalhögskolanin kanssa.

Helsinki GSE:n tilannehuoneen toiminta jatkuu

Helsinki Graduate School of Economicsin keväällä koronaepidemian aiheuttaman talouskriisin seurantaan varten perustaman tilannehuoneen toiminta on osoittautunut menestykselliseksi. Tilannehuonetta johtava professori Otto Toivanen kertoo, että ministeriöt ovat pyytäneet Helsinki GSE:tä jatkamaan tilannehuoneen toimintaa ainakin toukokuun 2021 loppuun. Tilannehuone jatkaa niin epidemian vaikutuksia seuraavien kuvioiden kuin julkaitavien aineistojenkin viikoittaista päivittämistä ja julkaisee joka toinen viikko raportin, jossa arvioidaan, miten Suomen talous kehittyy.

Tilannehuone on myös saanut Työ- ja elinkeinoministeriön yhteydessä toimivalta yritystutkimusten tutkimusjaostolta rahoitusta koronakriisin aikaisten yritystutkimusten jakaantumisen ja vaikutusten tutkimiseen.

Vuoden 2021 Tieteen päivien teema Hyvä ja paha tieto

Tieteen päivät on suurelle yleisölle suunnattu tiedetapahtuma, jossa eri alojen tutkijat kertovat tutkimuksesta ja tieteen mahdollisuuksista. Tieteen päivät järjestetään Helsingissä viisipäiväisinä joka toinen vuosi tammikuussa. Vuo-

den 2021 Tieteen päivät järjestetään 13.–17.1. pääosin Helsingin yliopiston Porthaniassa ja Tiedekulmassa. Päivien teemana on Hyvä ja paha tieto.

Koronapandemian oloissa on tärkeää, että Tieteen päivien ohjelmat streamataan verkossa tapahtuman omalla YouTube-kanavalla <https://www.youtube.com/c/Tiedetv/>, missä tapahtumat ovat jälkeenpäinkin katsottavissa tallenteina.

Vuoden 2021 tieteen päivien ohjelmassa on myös useita taloustieteilijöitä. VTT Sixten Korkman esitelmöi kapitalismista, professori Matti Tuomala (Tampereen yliopisto) kertoo tuloerojen kehityksestä ja professori Eva Österbacka (Åbo Akademi) kertoo koronapandemian talousvaikutuksista.

Suomen Pankin rahamuseon järjestämässä Tieteiden yön verkkotapahtumassa 14.1. alkaen klo 17 kuullaan Strategisen tutkimuksen neuvoston *DigiConsumers*-hankkeen tutkijoiden paneelikeskustelu ”Hyvä raha, pahat ajat: Nuoret uuden talouskurimuksen keskellä”. Paneelin juontaa Olli-Pekka Ruuskanen (Pellervon taloustutkimus). Tapahtumassa kuullaan myös Maritta Paloviidan (Suomen Pankki) esitelmä suomalaisille kotitalouksille tehdystä kyselytutkimuksesta otsikolla ”Taloustutkijalle luulo ei ole tiedon väärä”.

Tieteen päivien ohjelmaan voi tutustua osoitteessa <https://www.tieteenpaivat.fi/ohjelma-2021>.